

MATKAKERTOMUS

29.10.-4.11.2023 Etelä-Afrikka, Dinokeng Game Reserve, VetPD:n Safari Event

Kiitän SEP ry:tä saamastani matka- ja koulutusapurahasta Vet PD:n järjestämään yhdistettyyn koulutus- ja safarimatkaan.

Osallistujia (hevoseläinlääkäreiltä) oli noin 40, pääasiassa Euroopasta ja Yhdysvalloista, mutta myös muista maanosista. Suomi edusti neljän henkilön voimin. Luennot oli jaoteltu kolmeen sektioon, joista saattoi vapaasti valita haluamansa. Kliiniset harjoitukset olivat pienryhmissä (n 10-14 hlö), joihin piti erikseen ennen kurssia ilmoittautua ja varata paikka. Luennoitsijoina oli alansa huippuja: Steve O'Grady USA, aiheena kaviot, Paddy Dixon UK, aiheena hampaat, Emmanuelle van Erck Belgia, aiheena urheiluhevosten sisätaudit (sydän, hengitystiet, ruuansulatus, ruokinta), Andy Fiske-Jackson UK, aiheena kirurgia ja ortopedia sekä Carolin Gerdes Saksa, aiheena diagnostinen kuvantaminen. Luentomateriaalia jaettiin noin 300 sivun verran.

Osallistuin ortopediapainotteisesti luennoille ja kliinisiin harjoituksiin. Aluksi luennoitiin mm. puuduttamisesta. Vaikka monet asiat ovatkin jo tuttuja vuosien varrelta, hyvää kertausta oli mm vinkit ruununivelen puuduttamisen tekniikkaan ja eri puuduteaineiden erot. Vuohisen alueen ja alanivelten alueen ongelmat ovat tavallinen ontumaa aiheuttava alue. Tämän alueen röntgen ja ultraäänitutkimukset ovat jo helposti saatavilla diagnostiikkaa varten, tulkinta vaatii kliinistä osaamista ja tietoa. MRI ja CT tuovat oman merkittävän lisänsä, ja näitäkin tutkimuksia on jo melko kattavasti saatavilla hevosille. Hyvän kliinisen tutkimuksen ja ontumatutkimuksen merkitystä korostettiin, ja ontumatutkimuksissa apuna käytettävien objektiivisten mittauslaitteiden käytöstä jaettiin kokemuksia ja varoitettiin tukeutumasta liikaa. Käytiin läpi uusia praktikoille kiinnostavia tutkimuksia. Esimerkiksi isolla osalla omistajan mielestä liikkuvilla hevosilla ("owner sound") on liikkeissä epäsymmetriaa, joka havaitaan mittauslaitteilla. Sama "omistajan mielestä puhtaasti" liikkuva hevonen saattaa saada eri päivinä / viikkoina / vuodenaikoina erilaisia tuloksia. Onko tällä vaikutusta suorituskyykyyn? Jos tekniikka tunnistaa kallon liikkeestä 6 mm poikkeamat ja lantion liikkeestä 3 mm poikkeamat, ovatko nämä raja-arvot kliinisesti merkittäviä? Onko normaalia, että pieniä epäsymmetrioita voi esiintyä? Kilpahevosilla liikkeiden epäsymmetrian "normaalivaihtelu" voi olla suurempaa eri päivinä ja viikkoina esim vuolemisesta johtuen, kuin mitä puuduttamalla saadaan esiin. Pitäisikö kilpahevosia / ongelmia arvioida enemmän esim ratsastettuna kuin suoralla juoksuttaen? Päätelmä oli (edelleen), että ortopedisiä ongelmia voi olla, vaikka hevonen ei onnu ja toisaalta ontuma terminä ei kaipaakaan uutta määritelmää ja on merkki kivusta.

Ultraäänitutkimuksia käytiin kattavasti läpi luennolla ja kliinisissä harjoituksissa. Erityisesti jännetupen alueen, carpuksen alueen ja selän harjoitukset olivat mielenkiintoisia. Kliinisissä tutkimuksissa tutkittavat hevoset olivat pieniä, hoikkia ja näin helppoja kuvantaa, toisin kuin esimerkiksi isot ja pyöreät hevoset, joita meillä täällä on paljon (suomenhevoset ja puoliveriset). Röntgenharjoituksissa tehtiin mm kaularangan viistokuvauksia fasettinivelistä sekä harjoiteltiin lonkkanivelen kuvaamista, joita en aikaisemmin ole tehnyt tai nähnyt. Kaularangan kuvantamisessa käytiin läpi myös ultraääni-, röntgen- ja CT-tutkimuksen etuja ja tehtyjä tutkimuksia. Kaularangan mahdolliset perinnölliset ongelmat ja tutkimukset CT:n aikakaudella ovat nousseet esim. Saksassa kuumaksi aiheeksi.

Välillä oli mahdollista ehtiä katsomaan myös muita ryhmiä. Pään alueen kompleksinen anatomia, ja ongelmien selvittäminen CT:n avulla tuo paljon etuja hampaiden ja sinusten tilanteen tutkimiseen. Kavio-ongelmien korjaaminen ja toimivan kaviomekanismin saavuttaminen on myös jatkuva haaste ja oppimisen paikka.

Pidempi koulutusmatka kävi hyödyllisestä aktiivilomasta, ja oli hyvä tapa myös rentoutua ja laajentaa perspektiiviä. Tärkeää antaa koulutuksessa oli keskustelu ja vapaa-aika muiden eläinlääkäreiden kanssa. Bonuksina jäi mieleen myös vierailu paikallisessa eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa, lähinnä hevossairaalassa ja villieläinsairaalassa. Ihastuttavia safarimatkoja oli aamuin illoin, joko autoilla, jalan tai veneellä. Pääsimme seuraamaan läheltä norsun nukuttamista seurantalähetin pannan laittamista varten. Pääsimme myös lentämään helikopterilla ja kuumailmapallolla. Nämä kokemukset antavat vieläkin hyvää fiilistä arkeen.